



22120249



**SERBIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1**  
**SERBE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1**  
**SERBIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1**

Thursday 10 May 2012 (morning)

Jeudi 10 mai 2012 (matin)

Jueves 10 de mayo de 2012 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

---

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[25 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[25 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[25 puntos]*.

Напишите коментар на **један** од наведених текстова:

1.

### Димитрије

Свега се сећам, нарочито нашег првог сусрета. Све је онда било тако необично: и тај дан, и он, и Мртваја вир. Долазио сам ту много пута и раније и доцније, али ми се никада вода није учинила тако бистром и топлом као тога дана. Било је спарно већ пре подне и  
5 изгледало је да ће поподне падати киша. Тога се сећам јер сам се дуго двоумио да ли уопште да идем на Мораву или да се завучем негде у хладовину и да одремам док оморина не прође. Ипак сам отишао јер су проклете муве биле несношљиве; зујале су ми око носа као око какве цркнуте мачке.

Доротеја сам затекао на купању. Најпре сам угледао његово мршаво кљусе како куња  
10 привезано за јову. Крај кљусета, на три-четири корака даље, лежао је самар преко кога је била пребачена мантија. Вир је био миран и гладак, сунце је блештало по лењој води. Жмиркао сам, зраци су ми ровали по зеницама, требало је да прође неко време пре него што се навикнем на такав блесак. Пожелео сам да се вратим у полутаму шуме из које сам изашао на врелу песковиту обалу. Тада сам угледао Доротеја.

15 Изронио је из воде. Дуга жута коса прекрива му очи, па мора да је склони да би ме видео. Био је наг, опален сунцем. Ћутао је неко време, дубоко дишући, отирао браду и равнао бркове. Тад упита за манастир Вратимље. Кад рекох да сам отуд, он се прво обрадова, а онда збуни. Чинило се да га је срамота што га затекох у тако недоличном стању.  
20 Рече да се упутио онамо по заповести епископа моравичког Евсавија. Упита ме и за нашег игумана Макарија. Одговорих да је игуман тешко болестан.

### Макарије

Само ја знам да је Доротеј стигао овамо да ме излечи. Остали верују како га је епископ послао да би повећао број писмених калуђера у овом крају. Кријем од њих истину. Прибојавам се Прохорове злобе. Казаће: уплашио се старац смрти, сувише му је стало до  
25 живота.

### Прохор

Кад су њих двојица, Доротеј и Димитрије, ушли на манастирску капију, био је већ увелико сутон. Наспрам задњег треперења западне светлости видео сам само њихове сенке. Један је био плећат и висок. Сенку оног другог, скврчену, кривоногу и грбаву и сувише сам  
30 добро знао. Оно снажно, здраво тело не приличи монаху. Приличи војнику и орачу, али никако не и монаху.

### Димитрије

Помогао сам му да скине пртљак с коња. Упалио сам жижак у ћелији која је за њега била одређена, затим смо почели да вадимо из бисага оно што је донео. Имало је ту свега:  
35 тиквица са некаквим семењем, врећица са осушеним корењем биља, сувим стабљикама и цветовима, разних посуда од дрвета, глине и бакра. Имао је и неке забелешке на избељеној овчијој кожи, које је брижљиво увезао опутом. Рекао ми је да је задовољан смештајем. После сам отишао и донео му вечеру: бареног боба, печене рибе, пшеничног хлеба и ракије. Није хтео да пије ракију. Рече како му ракија не прија. Не воли њен укус.

40 **Прохор**

Изгледа да је Доротеј видар из ариљског манастира и да је дошао овамо да излечи игумана. Дакле, игуман је кришом од нас послао поруку епископу Евсавију да му пошаље неког вештог травара који би га спасао скоре смрти. Препео се стари. Ја сам и раније код њега примећивао неке настраности. Гледао би некуд у празно, не обраћајући пажњу на оно што бих му говорио.

45

Једно ми није јасно: траваре сам обично познавао као старије људе, махом старце. Овај нема више од двадесет и пет година.

Добрило Ненадић, *Доротеј* (1977)

2.

**ПЕСНИК И ПЕСМА**

- Не копкај силом пером по срцу!  
Нема ли цвета, није му време –  
Храни заметак брижно у груд'ма  
К'о добра земља пшенично семе.
- 5 Ако је твој Бог хтео да будеш  
Земаљски цветник рајских цветова,  
Унео ти је небеску прегршт  
У врело срце пре свих векова!  
Треба л' да рађаш, зашто се бринеш?
- 10 Он ће послати Духа с далека,  
Да цвет потера ... Травка не ниче  
У зимње време, већ сунце чека.  
Па кад врх тебе Геније слети,  
И златним крилом крај тебе дуне,
- 15 И положи ти чаробну руку  
На пуно срце и груди пуне –  
Пупа\* ће пући! ...  
Не копкај, чекај! Немирно дете  
У пупи цветне лиске размеће:
- 20 Па ено, цветак у врту куња –  
*Лептир* га неће, – *Пчела* га неће!

Милета Јакшић, *Песме* (1899)

---

\* пупа [песн.] – пупољак